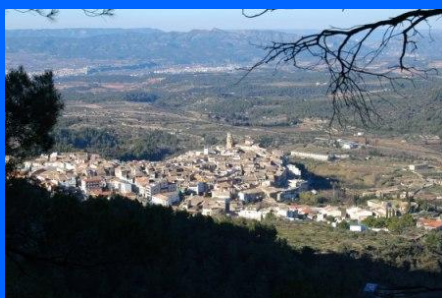

TOSSAL DE JOVARA PEL GRAU DE PINANGLERES, CINGLES DELS BORJOS I DE LA PUÇA I RETORN PEL VESSANT NORD

Punts de referència: * Oficina de turisme de Tivissa * Grau de Pinangleres * Garita de Cabells * Cingle dels Borjos * Pujador del Blaiet * Barranc de Jovara * les Miloques de Quintana * Punta de Jovara * Pujador de Riba * la Jovara * Font del Nebot * Runes del Mas Bo * los Borjos * Coll de Cabells * Caseta de Ca Lleó * oficina de turisme de Tivissa

Punt de partida: Poble de Tivissa, 310 metres. L'oficina de turisme està justament a l'entrada.

Com arribar-hi: Tivissa es troba comunicada per la carretera C-44 que comunica Hospitalet de l'Infant i Vandellòs amb Mora d'Ebre

Horari: 4 hores i 20 minuts.

Desnivell: 657 metres de pujada i l'equivalent de baixada.

Dificultat: mitja.

Punts d'aigua: L'única font propera al camí la trobem, justament, quan ja em davallat de les muntanyes i estem fent el retorn al punt de partida, pel que ens haurem de dur l'aigua necessària des de bon principi.

Descripció itinerari: **0,00 h. Oficina de turisme de Tivissa.** 310 m. Haurem de prendre el carreró asfaltat sense sortida que discorre en direcció S.E. Al final del vial hi ha una mena de plaçoleta rodona de terra. Cal continuar en la mateixa direcció (S.E.) per un camí de terra ple de còdols que sembla el llit sec d'una riera.

0,10 h. Cartell indicador que ens anuncia la desviació vers a la ferrada de la Fotx que surt vers a la nostra dreta. Continuarem recte. El camí s'estreny i comença a guanyar alçada de manera decidida. Taques grogues. Aquesta pujada, coneguda com el **Grau de Pinangleres**, es un camí amb trams empedrats i amb passamans de corda en els indrets més relliscosos. Aquest trams mai son verticals, ni trams aeris.

0,17 h. Garita de Cabells. Passem per davant del petit orri en un tram obert entre les seccions inferiors i superiors dels camins amb passamans de corda.

0,25 h. Ja estem a la part alta de la cadena i l'horitzó s'obre, ja podem donar per conclosa la pujada del Grau. Cartell indicador en l'unió de camins del Grau i la ferrada que abans em deixat de banda. Seguirem la silueta natural del marge superior de la

carena, amb els cingles completament retallats a la nostra dreta. Fites i camí marcat, malgrat de vegades el ferm es completament pedregós. Aquest tram es un veritable passeig panoràmic sobre el **Cingle dels Borjos**. Cota 556 m.

0,50 h. Bifurcació de camins. Deixem de banda la branca de la dreta i seguim per la senda que va pel costat superior del cingle.

0,58 h. Estem dalt del cingle, després d'haver fet una suavíssima pujada. Cota 650 metres. Ara el camí davalla, també de manera molt suau vers al E-S.E., seguint la línia natural de la part alta de la serra.

1,05 h. Unió de camins. Una nova senda se'n incorpora per la nostra dreta. El camí segueix vers a l'est, si bé ja no va pel marge del cingle.

0,17 h. Nova unió de camins, amb una altre senda més ample que ens prové de la dreta. El camí ara es re orienta vers al S.E. i després vers a l'est, tornant a cavalc per el costat de nous cingles que resulten ser la paret est de la Punta del Barco.

1,30 h. Mena de collet amb una fita, situada al nord de la Pedrissa de la Torra. 695 metres. A la esquerra hi trobem un senderó que baixa, marcat amb taques grogues. Cal parar especial atenció ja que des de l'ample coll i davallen altres senderons menys marcats que després es perden, les taques grogues seran la senyal indiscutible de que prenem el bon camí. Comencem doncs a davallar l'anomena't **Pujador del Blaiet**

1,50 h. Barranc de Jovara. 510 metres. Creuem una mena de torrentera seca amb rastres de murs de terrasses abandonades. Tan bon punt traspassem l'indret més baix tornem a guanyar alçada vers al N.E. per un vessant amb vegetació arbustiva baixa. Camí marcat de ferm bastant pedregós i taques grogues. Al nostre marge esquerra, penjades en mig de la vall, observem les curioses roques anomenades **les Miloques de Quintana**.

2,10 h. Traspassem una mena d'aresta secundària que es presenta a mig vessant i ja ens veiem força propers a la part alta de la muntanya. Seguim pel camí marcat amb taques grogues vers a la part alta de cordal.

2,20 h. Ja hi som a l'aresta. Passem per una petit collet a 721 metres d'alçada, on hi ha unes fites que ens indiquen el naixement d'un nou camí de baixada. Ara obviarem aquesta alternativa, ja que continuarem pel corriol de l'aresta vers E-S.E., però tindrem en compte aquest collet en el sentit que serà l'indret on retornarem després de la visita al cim, per emprendre el retorn per una ruta alternativa a l'itinerari de pujada.

2,25 h. Cota secundària o fals cim de 743 metres d'alçada. Continuem a plena aresta vers al E-S.E. tot caminant per corriol ben marcat situat dalt del fil, on es abundant la vegetació baixa i espinosa, clar exemple que estem en unes muntanyes eixutes, caloroses i molt ventades.

2,32 h. Cim de la **Punta de Jovara**. 756 metres. Important vista panoràmica sobre totes les muntanyes dels sistema Tivissa – Vandellós, la Serra de Llaberia i el camp de Tarragona, amb el seu important port de rerefons. El cim amb prou feines té un petit pedró. Retornarem a resta avall desfent les nostres passes de pujada.

2,40 h. Coll d'alçada 721 metres. Prenem el camí que davalla directament vers al nord, que perd alçada de manera ràpida i que es conegut com el **Pujador de Riba**. El camí està prou ben marcat i té taques grogues.

2,50 h. Arribem a una pista transversal a l'alçada d'un planell situat sota una torre elèctrica. Aquest indret, segons el mapa, duu el nom de **Jovara**. Continuem la pista vers a l'oest. Es tracta d'una pista prou ampla i bastant planera.

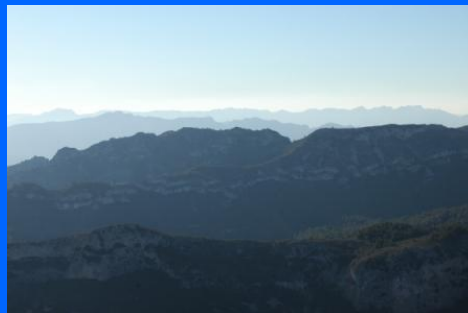
2,55 h. Brançal que surt vers a la nostra dreta en sentit descendent i que obviarem. Continuem la pista vers a l'oest. De seguida passem pel costat de la **Font del Nebot**

3,07 h. Bifurcació de camins. Conjunt de runes a la nostra dreta. Seguim tot recte per la senda situada a superior alçada, deixant de banda el brançal de davalla vers al nord.

3,08 h. Runes del Mas Bo, que resta al costat de la pista. Continuem de manera evident pel corriol horitzontal. Marques grogues. Poc mes tard el camí comença a perdre alçada, fins al punt que ens dona la sensació que anirà a parar a la propera carretera d'asfalt situada poc per sota nostre.

3,15 h. Anem a parar a un tram de carretera asfaltada abandonada (antiga carretera), justament en el punt on aquesta es veu tallada pel vertiginós talús de la nova carretera. Seguim l'antiga carretera, evidentment sense ja sense trànsit i amb mostres evidents de que fa temps que no circulen vehicles, davallen vers al S.O. i seguint un llarg revolt que ens reorienta vers a l'oest. Taques gorgues.

3,25 h. En un indret on la carretera creua una mena de torrentera al fons de la vall i descriu un gran revolt, hi veurem uns camps a la nostra dreta, caldrà abandonar l'asfalt i dirigir-nos per la senda que creua els camps d'ametllers en direcció nord i que de seguida comença a guanyar alçada reorientant-se vers a l'oest. Taques grogues i de PR (grogues i blanques). Tota aquesta secció discorre entre murs abandonats d'antics camps, zones d'ametllers i pineda. Sender estret però ben dreçat.

3,45 h. Ja hem deixat enrere els camps d'ametllers i el camí es transforma de nou amb pista. Continuem vers a l'oest deixant de banda una bifurcació vers a la dreta que davalla.

3,50 h. Nou brançal vers a la dreta que obviarem, seguim per la pista superior que discorre en horitzontal per sobre un conjunt d'edificacions que són el mas i corrals de **los Borjos**.

4,05 h. Coll de Cabells. Cartell indicador. Neix una senda a la nostra esquerra que obviarem per seguir per l'ample pista vers a l'oest. Traspassat aquest suau coll ja dividem relativament a prop el poble de Tivissa.

4,10 h. A l'alçada d'un revolt vers a la dreta surt un brançal d'un sender a l'esquerra, rètol indicador. Serà el moment d'abandonar la pista per davallar de manera directa per aquesta dreuera. Taques gorgues.

4,12 h. Caseta de Ca Lleó. Mas abandonat situat al mig del bosc de pineda per on discorre la baixada. Passem pel seu costat i continuem davallant sense pèrdua possible, Taques grogues.

4,20 h. Ja hi som al carreró sense sortida del marge del poble de Tivissa, al principi del qual ens trobem l'oficina de turisme de Tivissa, 310 m, donant per conclosa l'excursió.